

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

10 Ekim 2019

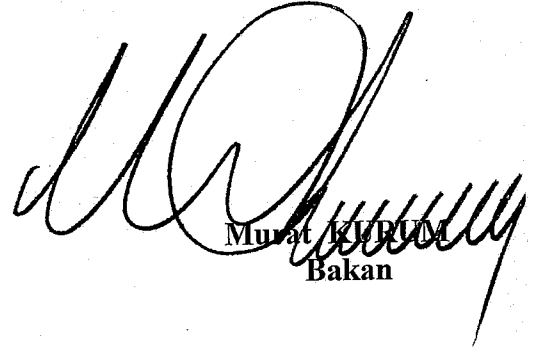
Sayı : 30824082/610- **237591**
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listelerde; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

-Liste (4 Adet, 5 Sayfa)

-Cevap yazısı (51 Adet, 91 Sayfa)

7/12504 GK 143	7/12726 GK 145	7/13827	7/15235
7/11508 GK 135	7/12509 GK 143	7/13936	7/10305 GK:123
7/10888 GK 127	7/13379 GK 5	7/14435	7/19561 GK 108
7/11125 GK 135	7/16175	7/14437	7/19564 GK 108
7/17258 GK 75	7/15937	7/15609	7/17385 GK 77
7/19277 GK 101	7/17257 GK: 75	7/15610	7/17387 GK 77
7/12505 GK 143	7/13109 GK: 147	7/11980 GK:143	
7/14175 GK 24	7/15938	7/13377 GK:15	
7/16440	7/11347 GK:135	7/14646	
7/16176	7/16228	7/14181	
7/12727 GK 145	7/15935	7/13692	
7/12728 GK 145	7/15936	7/13688	
7/16439	7/11638 GK:142		
7/12615 GK 143	7/17258 GK: 75		
7/11777 GK 142	7/15298 GK: 40		
7/11345 GK 135	7/12618 GK:143		
	7/13106 GK: 147		

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN AHMET AKIN'IN
TBMM 7/10305 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

Balıkesir'in Edremit ile Havran ilçeleri arasındaki Tepeoba Mahallesiinde faaliyet gösteren Özdoğu Madencilik A.Ş. ve Kuzey Ege Bakır İşletmeleri'ne ait, Tepeoba Molibden madeninin kapanacağı bildirilmiştir. Kapanan maden alanın son durumu ile ilgili olarak vatandaşlara çelişkili bilgiler verilmektedir. Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, madene dair ÇED raporunun 2013'te onaylandığını bunun sonucunda ormanda cevher çıkarılmasına başlandığını, açık ocak sahasının Yanan Alanların Rehabilitasyonu ve Yangına Dirençli Ormanlar Tesisi Projeleri (YARDOP) programı dâhiline alındığını ve alanın yangın havuzu olarak kullanılacağı bilgisini verirken, sorumluluğun Edremit Orman İşletme Şefliği'ne ait olduğunu bu alanın YARDOP projesi kapsamında yangın havuzu olarak kullanılacağını bildirmiştir. Orman İl Müdürlüğü ise, "Hiçbir şekilde yangın söndürme maksatlı olarak kullanılmayacaktır" olarak açıklamada bulunmuştur.

1-İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü'nün açıkladığı kapatılacak olan madendeki suyun, orman yangınlarında söndürülmek için kullanılacağı bilgisi doğru mudur?

2-Bu bilgi doğru ise sülfirik asitli suyun orman yangınlarında kullanılacak olmasının insan sağlığına ve çevreye vereceği zararlar düşünülmemiş midir?

3-Maden sahasındaki atık havuzu, Orman Bölge Müdürlüğü tarafından henüz teslim alınmadığı ve Müdürlükten "Hiçbir şekilde yangın söndürme maksatlı olarak kullanılmayacaktır. Şirket tarafından izni iptali talep edilen sahalar hemen teslim alınmayıp rehabilitasyon projesine göre uygun hale getirildikten sonra teslim alınacaktır" açıklaması yapıldığı halde Çevre İl Müdürlüğü neden böyle bir bildirimde bulunmuştur?

4-Maden alanındaki sülfirik asitli su nasıl bertaraf edilecektir?

5-Maden alanın rehabilitasyon projesine göre uygun hale getirilmesi için gereken denetim ve işlemleri Bakanlığınız tarafından yapılıyor mu?

CEVAPLAR:

1-Yazılı soru önergesine konu ÖZDOĞU İnş. ve Tic. Ltd. Şti. için Bakanlığımızca, Bakır-Molibden Zenginleştirme Tesisi Projesi'ne ÇED Olumlu Kararı verilmiş daha sonra Bakır-Molibden Zenginleştirme Tesisi Kapasite Artışı Projesi için ise, ÇED Gerekli Değildir Kararı verilmiştir.

ÇED Olumlu Kararına esas Nihai ÇED Raporunda, proje kapsamında yapılacak 500 ton kapasiteli su deposunun yangın söndürme amaçlı da kullanılacağı, söz konusu su deposuna gerekli olan suyun, Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan izni alınan 4 adet su kuyusundan sağlanacağı Nihai ÇED Raporunda belirtilmektedir.

Balıkesir ili Havran İlçesi Tepeoba Mahallesi hudutlarında İR-200709824 Ruhsat numaralı açık ocak sahası Tarım ve Orman Bakanlığı'na sunulan ÇED inceleme ve Değerlendirme Formunun ve rehabilitasyon projesinin onaylanması sonrası ormanlık alanda cevher çıkarılması başlanmış olup; SGS lakefield Research Europe Limited firması tarafından açık ocak sahasından yapılan numune analizlerinde potansiyel bakımdan asit oluşturuıcı olmadıkları tespit edilmiştir. Tarım ve Orman Bakanlığı, 2012 yılında bölgede meydana gelen orman yangınından sonra bölgeyi yangına hassas alan ilan etmiş, açık ocak sahasını YARDOP programına almıştır. Açık ocaktaki cevherin 2018 yılı içinde bitmesi sonucunda İşletme faaliyetine son verdiğini Bakanlığımıza bildirmiştir.

İşletmenin açık ocakla ilgili Tarım ve Orman Bakanlığı'na sunduğu ÇED inceleme ve Değerlendirme Formunun ve rehabilitasyon projesindeki taahhütleri kapsamında açık sahayı teslim alma tutanağı ile Edremit Orman İşletme şefliğine teslim etmiş olup; açık sahanın sorumluluğunun Edremit Orman İşletme şefliğinde olduğu bildirilmiş ve bu alanın YARDOP projesi kapsamında yangın havuzu olarak kullanılacağına dair yazı Bakanlığımıza iletilmiştir.

Dolayısıyla, YARDOP projesi kapsamında Balıkesir Orman Bölge Müdürlüğü tarafından yangın suyu olarak kullanılması planlanan sular, atık barajındaki mevcut atık sular olmayıp Özdoğu Madencilik firması tarafından Tarım ve Orman Bakanlığına teslim edilen açık maden sahasında biriken yağmur suları ve kaynayan yeraltı sularının oluşturduğu su kütlesidir.

2-Balıkesir Orman Bölge Müdürlüğü tarafından Bakanlığımız Balıkesir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne gönderilen 12/02/2019 tarih ve E.304180 sayılı görüş talebine ilişkin yazıda (Ek - 2); "... iptal edilen bahsekonu sahalarda oluşan çukurun içinde yağmur suyu ve yeraltı sularından oluşan su birikintisinin oluştuğu, biriken bu suların ileride oluşabilecek olan orman yangınlarında kullanılması düşünüldüğünden suyun tahlilinin yapılması ve doğaya herhangi bir zararının olup olmadığının bilinmesine ihtiyaç duyulduğu" bildirilmiştir.

ÖZDOĞU İnş. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından kullanılarak 30/05/2018 tarihinde Bakanlığımız Edremit İşletme Müdürlüğüne devredilen 99.330,11 m²'lik bakır-molibden açık maden sahasındaki çukur içerisindeki mevcut su kütlesinin yağış sularının birikmesi ve yeraltı sularının yükselmesi sonucu oluşmuş olması (evsel veya endüstriyel atıksu olmaması), bahsekonu su kütlesinin bölgedeki olası orman yangınlarında kullanılmasına engel teşkil etmeyeceği şeklinde yorumlanmaktadır.

3-Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce konuya ilişkin hiçbir basın açıklaması yapılmamıştır. ÖZDOĞU İnş. ve Tic. Ltd. Şti.'nin 24/07/2018 tarih ve 8870 sayılı yazı ile maden cevherinin bitmesi sebebiyle maden çıkarma ve işleme faaliyetinin durdurulduğu Bakanlığımıza bildirilmiştir.

4-Maden ocaklarında asit – kaya drenajı oluşmaması için faaliyet öncesinde, sırasında ve sonrasında gerekli önlemler alınmaktadır. Ancak yine de asit – kaya drenajı oluşması durumunda alan drene edildikten sonra atıksular Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği ekinde yer alan Tablo 7.1'e göre arıtılarak alıcı ortama deşarj edilir.

Bakır-Molibden Zenginleştirme Tesisi Nihai ÇED Raporunda proje kapsamında sülfirik asit kullanımına ilişkin bir bilgi bulunmamaktadır. Zenginleştirme tesisinde kireç/soda külü, Ksantatlar (SIPX ve/veya KAX) ve Aerophine (Sodyum diizobütil ditiyofosfinat), MIBC (Metil izobütil karbinol) ve Flokülan (Aniyonik poliakrilamid) kullanılacağı belirtilmiştir. Diğer taraftan asit kaya drenajı için nihai ÇED Raporu ekine aba testi raporu eklenmiş ve söz

konusu rapora göre tüm örneklerin potansiyel bakımdan asit oluşturmıyıcı olarak sınıflandırılabilceğı belirtilmektedir.

SGS Lakefild Research Europe Limited firması tarafından bahsekonu açık ocak sahasından yapılan ve ilgili ÇED Proje Tanıtım Dosyasına ek olarak konulan Asit Kaya Drenaj Raporu numune analizlerinde, açık ocak sahasının potansiyel bakımdan asit oluştıurucu olmadığı tespit edilmiştir.

5-23.01.2010 tarihli ve 27471 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Madencilik Faaliyetleri İle Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliğı orman alanlarını kapsamamakta olup bu alanlar da yeralan maden ocaklarının rehabilitasyonu ile ilgili işlemler Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yürütölmektedir. Bununla birlikte, atık barajlarının kapatılması hususunda üst örtü sızdırmazlık teşkilini de içeren kapatma planlarının incelenmesi ve izleme çalışmaları, 15.07.2015 tarihli ve 29417 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve 15.07.2017 tarihinde yürürlüğe giren Maden Atıkları Yönetmeliğine göre Bakanlığıımız tarafından yapılmaktadır. Dolayısıyla, bahsedilen maden ocağında Bakanlığıımızca herhangi bir denetim ve izleme faaliyeti gerçekleştirilmemiştir.

Orman sayılan alanlar, tarım meraları, vb. arazilerdeki madencilik faaliyetleri sonucu bozulan arazilerin rehabilitasyonu, doğaya yeniden kazandırılması için gerekli denetim, izin işlemleri ve hizmetler Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yürütölmektedir.